

صالی — ۱ کانون اول ۱۹۲۵

جلد : ۵

اوچنچي سنه — نومرو ۵۰

ملي مجموعه

اداره خانه :
باب عالي جاده سفده
اقدام يوردي
اتصال زده كي بناده
دايره مخصوصه

ساحب و مديري
محمد مسيح

آبونه سرا ايلي
سنه لکي ۲۵۰ ،
آلتی آيلانی ۱۲۵
فوق العاده نسخا لک
ايچون ۵۰۰ و ۳۰۰
غروشد

مجموعه من هيتنتجه
طبعي تدريس ايدلار
آثار اعاده ايدلار

هر آيك برنجي راوه بشي کونلري عيفار ، علمي ، ادبي ، اقتصادي ، فني - رسمي مجموعه در

برو کر شلر نه :

اسپارطه ده قادیلر یازین ناصل اکلنه نیرل ؟

اسپارطه بر شر وحس بلده سیدر . سدره نك اوستنده کی قاولر اوینجه قدار مملکت باشند باشه یه شیله نیر . باغچیلر ده کی کوللر آچاره بلبلار شافیر . بوتون بر قیش ایصسر ومنزوی قلش مسیرلر نیسانک اون یشدن صوکر ا قادیلر له دولوب بوشلغه باشلار . ایلاک بهار ایله یاز اسپارطه قادیلر نیک اکلنجه موسمیدر . بورا قادیلر نی شیمدی یه قدار کزدیم . کوردیم یرلرک قادیلر ندن داهاز یاده ذوقیرست . طبیعت و محاسنه داه فاضله مفتون کوردم . مملکتی چر چیره لهین داغلر اسپارطه خلقی ، باشا ، قادیلر نی ماضی یه چوق ح متکار بامشدر . قیشین صوبا و مافقال باشنده اوطوران ، ترکهارده صاحبدن آتنامه قدار خالی دوقوبان قادیلر داهایلاک بهارک ابلیق کوئنی (داوراز) داغنده باریلیر یابارکن قیرلر ، کول باغچیلر یه دوکولورلر . هر صباح ایرکندن کول باغچیلر یه داغلان بشتاللی قادیلر کول طوبلارکن اک شن ، اک مسعود ساعتلر ندن برنی یانارلر .

چونکه بهارک ایلاک ذوقنی ، ایلاک عشقنی بورادن آلیرلر . فقط اسپارطه قادیلر نیک حیاتنده کی عمومی تحول مایسک صوکه هفته سندن اعتباراً باشلار ... ایلاک صیجانلر له ایرمکه باشلایان کرازلرک بوراده کی قیمتی پک بویو کدر . کبراز بایرامی دنیلن و مایسک صوکه هفته سندن حیزرانک اون بشته قدار دوام ایدن بو دور قادیلرک اک زیاده اهمیت ویردکاری ، دورت کوزله بکله دکری بر دوردر . بو کبراز بایرامنی قارشایلام ایچین اون بش کون اول حاضرقلر کورولور ، البسهلر دیکیلیر ، مسافر لیستلری ترتیب ایدیلیر . بوبایرام شهرک یوقای محلهلر یه مخصوصدر .

یوقاری محلهلر ده کی کبراز باغچیلر نیک کبرازلری چوقایری ، چوق نفیس اولور . بویله کبرازلر نه ، دکل آشاغی اسپارطه ده ، حتی حوار ولایتلر ده بیله تصادف ایدیلمز . بونک ایچین یوقاری محلهلر آشاغیده اوطورانلرک هان هیسنی صیرا ایله باغچیلر یه دعوت ایدمرک سندن سنه یه آپچه بویوچک بر مصرفه قاتلایرلر . کبراز باغچیلر یه اوککلر رشده کونلری ، قادیلر ایسه جمه کونلری کیده لر . اوکون شهر باشند باشه آراه کورولتو . لر یله صرار صلیبر . یلان کیده جک قادیلر صاحیلن ایرکندن سوسلو ویکی البسهلر نی کیمش اولدقلری حالده قوملی یولدن ،

چای بویندن کومه کومه یوقاری یه دوغر و حوشغون بر نهر کی آقارلر . دیوار دیبلر نه ، آغاجلر اوزرنده بریکن دلقانلیلر مملکتک اوکون قادیلر نی ، بوتون قیزلر نی ، دویا دویا سیر ایده لر . یولارده کوچورتملر یابارلر . کوچورتمه ایچی صو دولو واوزری دالار ، بایرانلرله قاتیلش اوقی بر خندقدور . دالغین دالغین کیدن قیزلرک کوچورتمه لره دوشملری اوستلر نیک باشلر نیک جامور اولماسی کنجیلرک اک زیاده خوشلر یه کیدن برشیدر .

دعوتیلر . دعوت ایلدلکاری اوکیدر کیمز کبراز آغاجلر نیک آلتنه سیر نیلری خالیر اوزر یه اوطور اراق اوکله یه قدار قونوشمقله ، کبرازیمکله وقت کبیر لرلر . اصل مرأسم اوکله دن صوکر باشلار . ییکده هراون قادیلر نیچون آیری بر صوفرا ترتیب ایدیلیر . اکثر یاقیزلرک صوفراسی آریخه اولور . مسافرلر بویوک بر سیننک اطرافنه چومه لهرک مکمل بریمک ییرلر ... هر پرده طانی اک صوکر ا ییلدیکی حالده بوراده بک اوور تاسنده بیکده ، بیکه پلاوله نهایت ویرلمکده در . اوکون دعونی بولونان هر او ، حاله کوره ایکیدن اونه قدار صوفرا حیقارمنی کندیبی ایچین بر شرف صایار .

بمکدن صوکر ا قایا باشه کومکک حیقان قادیلر بر چشیدن مرکب بر کول دمتنه بکتره لرلر . بوراده اسکی ویکی موده یه تابع چاوشافی ، بشتاللی ، شالوالی ، کوزل ، چیرکین ، کنجه ، اختیار ، دول ، نشانی ، یرلی ، یابانچی بر چوق قیزلر قادیلر کورولور . بونلرک صاغدن سوله ، صولدن صاغه آقیشلی بیلسه کز نه قدار جاذبدر . قایاشنک آلتنده کی ده کیمر نه کومپوکه لهرک کان صولرک کورولتو قادیلرک باقیق . قیزلرک اونشاق تورکولر یه قاریشه رق غریب بر آهنگ وجوده کتیر .

بوراده ایکیدنی یه قدار کچن زمان اسپارطه قادیلر نیک اک الهی ، اک مسعود ، حباتک قیمتی آکلادیکی البختار بر زمانیدر . یاووقلیستی کندیبی ترک ایستدیکی ایچین آغلایانلر ، لوندو جالری نیک یاسلریه قارایانلر ما باغلایان دولر بوراده کندیلر یه همدرد بولورلر . قایلاباشندن داملا داملا نشتنه طوبلایانلر کوزلر نه کی اندیشینی یوره کارنی یاقن کیمسه سز لکی بر زمان ایچین اونوتورلر . تام ایکیدن اوزری هر کس یه دعوتلی بولوندی اوکیدر . تکرار بر ساعت صکره عینی صورته بریمک داهایینکدن صوکر آشاغی یه

ساعت سوکرا چام مشعلرله آجیق صاحیق آشاغیه دوغرو
ایین قادینلری تولوز یوللرده بیکارجه اویک بکیر. بونلر عظیم
کوروتولرله محلهلره داغلیرکن صولویان شهره بر آز حیات کئیش
اولور !! اوچ هفته سوکرا اوزوملرینه چک بر حاله کلیر.
اوزمان سدره و سدره نکلرکی اولان اوکوز یاندی ترک ایدیلیر.
تا آشاغیلرده کوموش یاربلیتاری کورولان سدره بیکارینک
زمنه سی داغلرک سسمنلکی ایچنده حزن بر مرثیه کی ایکار
دورور .

توزک سوک هفته سندن آغستوسک اورتاسنه قادینلر
آیازمانایه طاشینلر . آیازمانا جنوب شرقیده و شهره یارم
ساعت مسافهده کائن بر مسیرده . بوراده عصریده چنار
آغاچلرینک دالاری آلتنده کونش یوزی کورمه یین بر حاووه
ضله خوموردایان وکوپوردهک آقان ایکی چشمه وارد .
آیازمانانک اوستنده کی تپلر قدمه قدمه صیرالانمش کستانه
آغاچلریله دولو اولدینی ایچون اوزاقدن نیشلرتاچ کی کورونور.
بورایه آشاغی محله لیلر کیراز باغچلریندهک دعوتلره مقابل
یوقاری محله لیلری دعوت ایدرلر . آیازمانایه قادینلر جمه کونی
کیده لر . شهرک بوتون آراباری اوکون آقشامه قدر ایشلر
طورور . جیلین مرکبلی اوزونده پشماللاری هوالانه هوالانه
کیدن قادینلری، قیزلری سیراتیک ایچین کنجلر اسکندر محله سینه
دهمیر کوپری یه قادیلر چیقارلر . آیازمانه کیش اولدینی ایچون
قادینلر بوراده داها ای کزده . داها ای اکلرینلر . قالدیلر
کیرتیلش اییلر اوزونده قورولان صالنجاقلره طورونی اولان
قادینلریله یینمکده بر محذور کورمز لر . بلکه بوسورتله کنجلرکین
آجی بر صورتده خاطر لاش اولورلر . اوکله اوزری بوراده
یئیلنیمکلر بر معناد سییرغی ایله صوی طاتی اکر دیر کولندن
چیقار تیلان باقی قورمه سی، چوملاک، قابونه و اوزومدن عبارتدر .
قادینلرک آقشام دونوشنی سیراتیک اوزره ملک کتک هر طبقه سینه منسوب
اوکیکلر دهمیر کوپری یه، حتی یاری یوله قادیلر چیقارلر . یابانی ایدکده
آغاچلرینک آراسنده بکلین عاشق ک غزللری، باغ کوشکلریندن
طاشان عوده کانسیرلی قادینلری سلاملار . آتله، مرکبلره یینمش
قادین کوملرینک اوکند بر زنجیر خطی تشکیل ایدلر محله
چوجوقلری بخشیش آلمانن چکیلرلر .
آیازمندن سوکرا صیرا مناسین و آویق آتی موقعته کلیر.
فقط بوسیرالرده اوزوملر تمامیه اولدینی ایچین آیازمتهک آنجیق

ایک ایچین حاضر قلر کورولور . یوقاری محله دن اینیش چوق
شاعرانه در . بوتون اوکیکلر قادینلری، باخاسه قیزلری سیراتیک
ایچین یوللره دوکولورلر . اون بش قیزک آلله ووروب آشاغیه
دوغرو سوزوملری انسانده طاتی املار اولاندیرر . کیراز باغچیلری
بوسورتله تام اوچ هفته دوام ایدر .

قادینلر آراسنده کی سمیعت و مریوطیت بوسیله ایله آرتمش
اولور . هله اولدیلری اولندیرمک ایسته یین آنالر فرصتن استفاده
ایده رک قیز بکیرلر . . .

کیراز باغچیلریندن سوکرا قادینلر سدره ایله اوکوز یاندی
چیقارلر . بورالری حزنرک سوک هفته سندن اوزوملره بهن
دوشونجه یه قادیلر ککنجه یریدر .

سدره نکلرک سیراطلره تاریخی بریقیتی، افسانه وی بر شهرتی
واردر . حقیقه سیراطلره شهرینک سدره سی الماسلر طاقمش
سوسلو بر کلنه بکزه ر . شهرک یه شیل کوکسنه فوجیه بر سیاه
دوکه کی چوکش داغک یاماجنده کی سدره هر سته اوچ هفته
ایچین بیکارجه قادین، قیز، اوکیکلر زیارتکاهی اولور . بوراسی
سکر اون سوکود آغاچیه ، سیاه قایلر ایچندن فیشتیران چوق
کوزهل صوی حاوی بر میسیرده در . بورادن سیراطلره بویلو بوینه
اوزانمش بر زمرد طباق کی کورونور . جمه ایرتسی داها کون
دوغمان اول سدره یه دوغرو طیرمانان یوزلرجه قادین بر
کوهه چین سوروسنه بکزه ر . کنارلری دهرین اوجوروملره
باقان صارب یوللرده قول قوله ولوله ولوله قومرال صاچلرینی
لا قیدانه داغینه رق ایلریله یین قادینلر صیمی بر جوششله آلاجه
قارائله میناب مینا کار بر قانات کی کیریلنجیه قادیلر بوراده
کزر ، اکلنیر ، دودله شیرلر .

سدره ده سوکود آغاچلرینک کولکلری آلتنده قادینلرک
یک یملری اکل خوش ، اکل سهویتی بر منظره تشکیل ایدر .
خلقه لانان اون بش یکریمی قادین چیقارلریندن چیقار دقلری بیکلری
اورتایه قورلر . حالی وقتی ایی اولانلردن بر قسیمی ایچی ات
دولو چوملکلری آتشرله کومه رک پیشرمکه اوغراشیرکن
دیگر بر قسیمی طاشلر اوزرینه اوطورتدقلری طوپراق
کوهه جلرده یاشقارلرده بیلیمه یین (قابونه) آتی سوغانی بر پیلاوی
یئیشدیرمکه چالیشیرلر . فقط بوتون یو بیکاردن زیاده اشتیاقله
یئیلن صییرغیدر . صییرغی ساده صوده حاشلانمش ، اوزرینه
اینجیه طوز اکیلش فاصولیه در . آقشام افانندن برایی

توکړنفتش تانځه مولوی

- مایند -

تغش واونما ایشلرنده بویوک بر قدرت صاحبي ایوبلی درویش «مسن» ده اون ایکنجی عصرک معروف صنعتکارلندن بریدور. وانما حیاتی تنویر ایدهلک وثقه لک آزایی بزى دهاکنیش ایضاحات ویرمکدن کرى براقیور. فقط صنعتکارک استانبول عتیقات موزه سنک (آثار اسلامیه) شعبه سنده موجود اثری و بعضی منهل یاردیمیه صنعت حیاتی بوس بوتون مجهولیتده قالمقندن قورتولویور.

خطاط یوسف دده مجموعه سنده کوردیکیز قیده نظراً (حسن) ددهنک بشکهاش مولویخانه می درویشلرندن بولونوغی تظاهری ایدیور. اثرنده کی (ایوبی) کلکسی کندیسینک «ایوب سلطان» ده دوعش اولدوغی بیلایرمکددر. غلطه مولویخانه می قدار، اودورده علم وصنعت محلی اولان مذکور مولویخانه ده مؤخر زمانلردده مشایخ و درویشانندن هنر اوبانی کورولدیوکی اسی مجموعه لریز نقل ایدیور.

مولویخانه لک؛ اوللری هنرور درویشلرک آل صنعتلرندن بیریکن ایراده اداره اولونوغی بزجه مجهول ده کیلدر. حتی پک یقین زمانلره قدار مولویخانه لک اداره لری بویولده دوام ایدیوردی. صوکرلری بواصول قالدیریش، یرنه بوکونکی اداره شکلی قونولمشدر. بناء علیه هر مولویخانه ده صنعتکار درویشلره مخصوص حجره - آتیه لیلر واردی.

عبداللای دده مجموعه سندن؛ یونوع حجره لک اون اوجنچی عصره قدار مولویخانه لره کورولدیکی اوکرمه یوز. حجره لره پنجره لری یوقاری پاییلارق ضیا ترتیباتنه صوک درجه اهمیت ویریلوردی. [۱]

آتیه لره صنعتکارلر؛ سروی، جوز، صدف چکمه لیر باشندده، بویوک برکوناهیه طاباغی ایچنده اوفاق حقلره بویالری وصورلری، آللرنده کوچوک قبل فورجاریله جالیه لیرلری.

اک اول تعیین ایتدکری موضوعک ده سه تی استاده بکندیردکدن صوکرلر صولو بویالری وورورلری. اسیکیزلر ایکی صورتله جیزنایردی. بری سباه قیرمزی بویا ایلک کثرتیا بویوک صنعتکارلر بواصولی قوللانیرلری. ایکنجیسی قورشون

[۱] مجموعه نوارخ، عبداللای دده، یکی قبو مولویخانه کتبخانه می،

نومرو ۱۱۹۴

آغدا به میره وندر

قفلی اولرده آغلار چوجولر، اودارده آقشام اولورکن هنوز او زمان کوزمک اوکنده پارلار قایله قایله آغلایان بر یوز! نه دقت قارلاق قایلرسه یری، باشلار چوجولرک بویوک کدری؛ بغینر، قورقوله دولو کوزلری؛ «یا کرتی اولمازسه بر دها کوندوز!» کیندیکه کسبلر رتی صدار، کچه؛ بر سباه آل کوزی باغله؛ دویارم، کوکله صیغیش آغلار براوفاق چوجوق، برکوچوک اوسوز...

عجب فاضل

اونبش دقیقه شرفنده بولونان بومسیره لره جهه کونه مخصوص اولق اوزره بر هفته کیدیلیر. عینی هفته ایچنده دها زیاده هر بازار کونی کیرنه باغلیته اوزوم یک ایچین کیده لر. اوزوم باغلینکده مراسم مخصوصه سی واردر. باغلی اولانلار ایرکندن کیده لک آقشامه قدار بادم چوجوز آغاجلرینک آلتنده اوطورورلر.. باغلی اولمایانلرده یول کنارلرنده کی طوط آغاجلرینک آلتنده یرلشه لک اکلته لیر. پارالیه اوزوم صاتون آلارق یرلر. مع مافیه باغی اولانلر اولمایانلرک بر چوغنده اوزوم اکرام ایده لر. ایلولک اون بشنده آرتق کزیتیلره نهایت ویریلیر. بوندن صوکرلر باغ بوژومی حاضر لقلرینه باشلایر. باغ بوژومی قادیلر ایچین بوتون اکلته لرک بیتدیکی اک صوک برکوندور. هر آقشام باغلردن اوزوم یوکلری مرکبلرک قالدیرقلری توز بولولطری جومالی پنجره لردن سواققلری سیرایدن قادیلره محبس حیاتنک باشلادیغی اعلان ایده ر. آرتق یاز چمش، اکلته لر روایا ولش؛ کودوللرده آنخق حزین بر خاطره قلشدر. قیشی امتیابه قارشیلایق ایچین قادیلر بوندن صوکرلر بر فعالیت کیرتیلر. باغلی تمامیه بوژولقدن صوکرلر بکمز اوجاقلرندن هوایه قالقان قیوبلیجیلر، دوکولن بکمزک حاصل ایتدیکی شاقیرتیلر، بولغور چکن دکرمنلرک کورولتوسمی کیجه نیک ده رینلکری ایچنده ولوله لره قایب اولور کیدر..

اسیاطره

تهربن ثانی - ۹۲۰

حکمت نورخانه